

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan natuur

Hooilaan 1 te Breda

Rapportnummer P20210358
Januari 2022
Staro Natuur en Buitengebied

www.starobv.nl

Quickscan natuur

Hooilaan 1 te Breda

Januari 2022
CONCEPT

Rapportnummer: P20210358

Opdrachtgever: BPI Vastgoed B.V.
B. Vos

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
www.starobv.nl

Veldonderzoek: I. Vleut

Auteur: J. van Hout

Kwaliteitscontrole: M. den Otter & M. Dekker

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Geldigheid onderzoek.....	3
1.4	Zorgplicht	4
1.5	Leeswijzer	4
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	8
3	Methode.....	9
4	Natuurwaarden	10
4.1	Beschermde gebieden.....	10
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Flora	12
4.2.2	Vlinders en libellen	12
4.2.3	Kevers en weekdieren.....	13
4.2.4	Vissen.....	14
4.2.5	Amfibieën en reptielen.....	14
4.2.6	Vogels.....	15
4.2.7	Zoogdieren	16
5	Conclusies	18
5.1	Beschermde gebieden.....	18
5.2	Beschermde soorten	18
5.3	Advies en aanbevelingen	20
5.4	Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen	20
	Geraadpleegde bronnen	21
	Bijlagen.....	22
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving.....	22

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

BPI Vastgoed B.V. is voornemens het kantoorpand op de Hooilaan 1 te Breda slopen en een appartementencomplex ontwikkelen. Daarbij wordt uitgegaan van een behoorlijke vergroening zoals in het groenkompas van de gemeente is opgelegd. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de voorgenomen werkzaamheden in strijd zijn met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de werkzaamheden binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek stelt de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming vast. Tevens beoordelen we op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed kunnen hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van de resultaten kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen werkzaamheden effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. De bevoegde gezagen (provincies) hanteren de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: "Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.". Dit rapport gaat in op de effecten van de werkzaamheden zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de werkzaamheden kunnen leiden tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten en gebieden.

1.4 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook de niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen werkzaamheden. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande werkzaamheden op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies, adviezen en vervolgstappen uiteengezet.

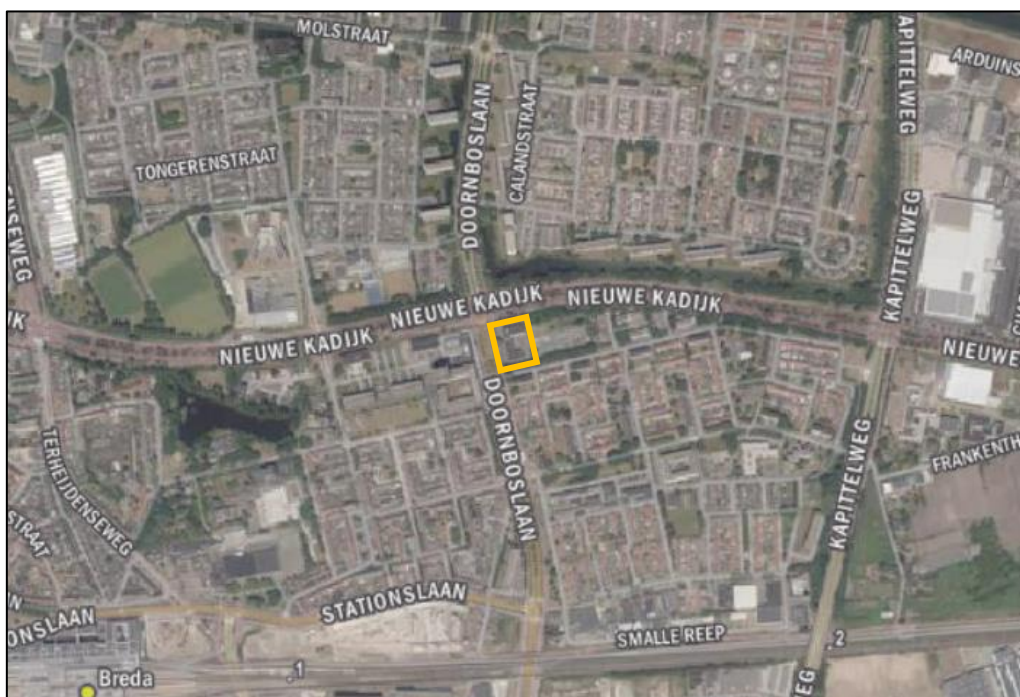
2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Breda. Het plangebied wordt begrensd door de Nieuwe Kadijk in het noorden, de Hooilaan in het oosten en zuiden en de Doornboslaan in het westen. Direct ten oosten van het plangebied staat een basisschool.

Het plangebied heeft een oppervlakte van 0,4 hectare en is vrijwel volledig verhard, bestaande uit een kantoorpand van 3 tot 4 verdiepingen hoog, omringd door parkeerplaatsen. Het kantoorpand heeft een plat dak met een overhangend daktrim. Het daktrim sluit op enkele plaatsen niet helemaal aan, waardoor er ruimte tussen de muur en het daktrim aanwezig is. Tevens zijn er openingen en gaten in de muur van het kantoorpand, tussen de raamkozijnen en rolluiken en rondom de uitgang van de regenpijp. Rond vrijwel de hele omtrek van het terrein staat een esdoornhaag. De esdoornlaag biedt weinig beschutting en heeft geen ondergroei. Aan de oostkant van het plangebied is een meer begroeide haag met ondergroei (foto 7). Binnen het plangebied staat één boom, een plataan.

De ligging van het plangebied in de bredere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Foto's 1 tot en met 8 geven een impressie van het plangebied.

Figuur 1. Ligging plangebied (geel omkaderd) in de omgeving (bron: PDOK Viewer)

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (geel omkaderd) (bron: PDOK Viewer)

Foto 1. Kantoorpand gezien vanuit het zuiden van het plangebied

Foto 2. Kantoorpand gezien vanuit het noordoosten

Foto 3. Opening bij de ingang van de regenpijp in de muur van het kantoorpand

Foto 4. Raam met rolluik

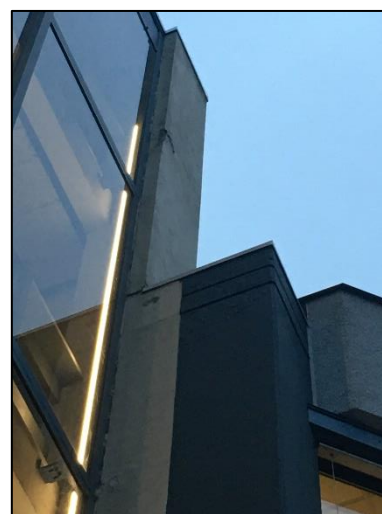

Foto 5. Overhangend daktrim op enkele plaatsen

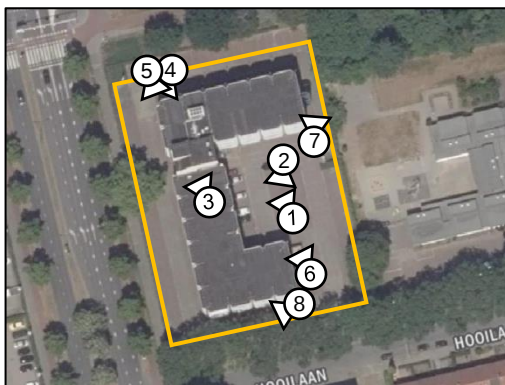
Foto 6. Overhangend dakrand bij kantoorpand

Foto 7. Groenstrook met haag in het oosten van het plangebied

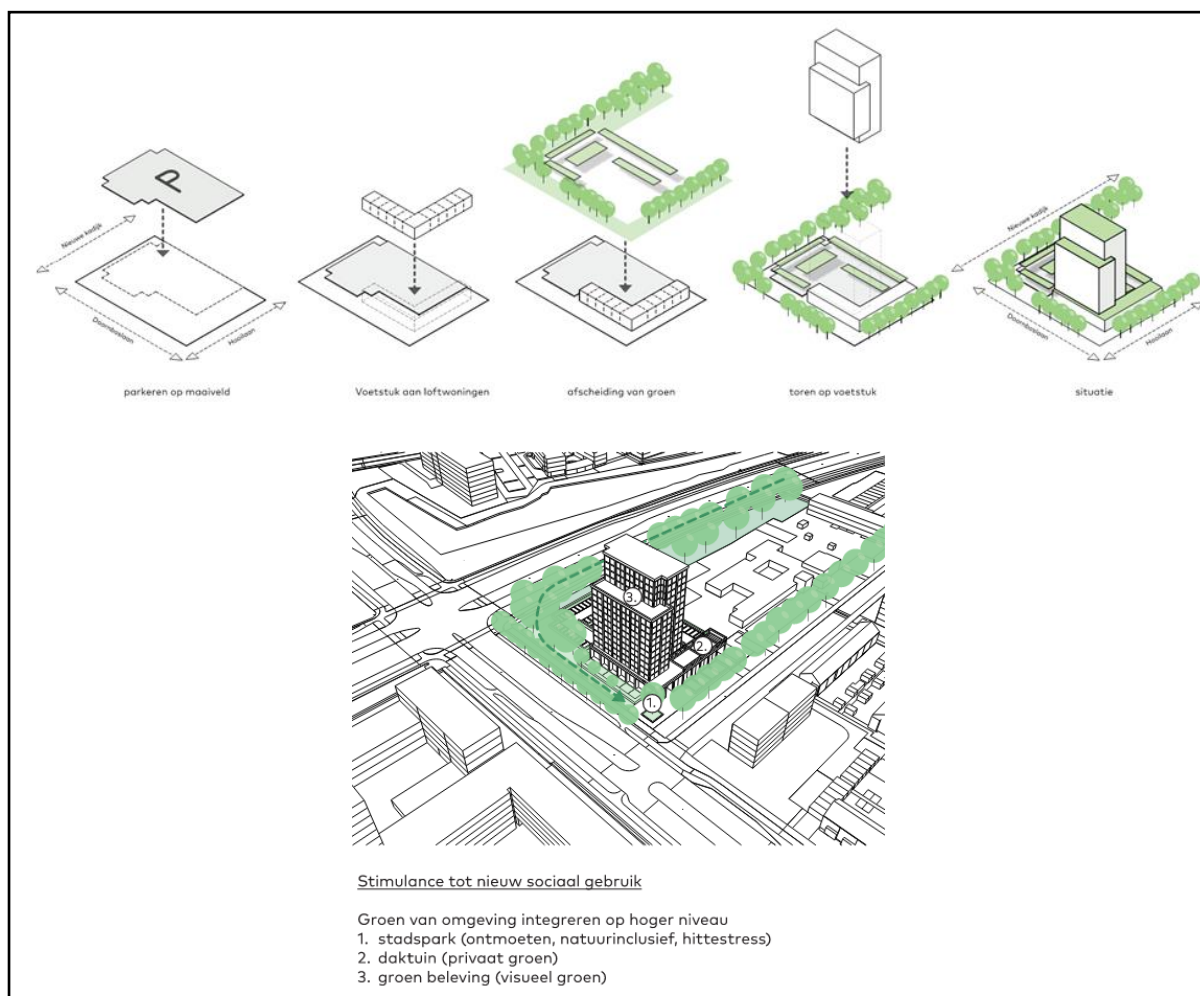
Foto 8. Esdoornhaag rondom het plangebied

Figuur 3. Locaties van de genomen foto's

2.2 Voorgenomen plannen

BPI Vastgoed B.V. wil het kantoorpand op de Hooilaan 1 te Breda slopen en een appartementencomplex ontwikkelen. Daarbij wordt uitgegaan van een behoorlijke vergroening zoals in het groenkompas van de gemeente is opgelegd. Een weergave van de voorgenomen werkzaamheden is weergegeven in figuur 4.

Figuur 4. Weergaven van de voorgenomen plannen binnen het plangebied

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen. Met behulp van deze gegevens wordt gekeken welke beschermde soorten flora en fauna voorkomen binnen drie verschillende afstanden van het plangebied; binnen 1, 2 en 5 kilometer. Indien er geen soorten van een bepaalde soortgroep zijn waargenomen binnen één of meer van de drie afstanden, worden deze ook niet benoemd in de paragrafen onder hoofdstuk 4.2.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie (binnen het plangebied en de directe omgeving) aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van beschermde soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

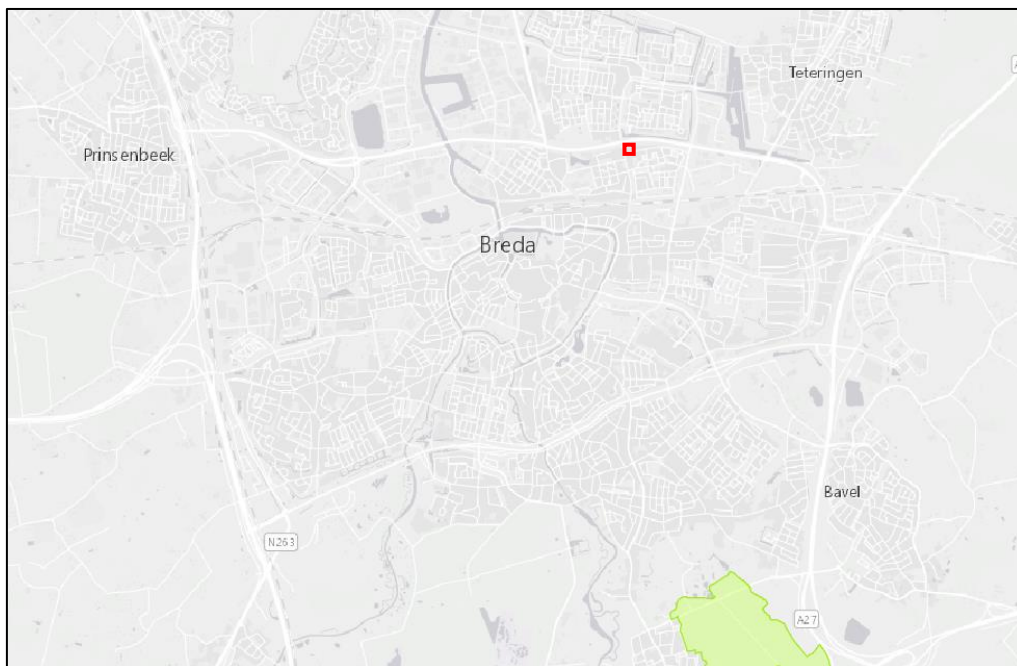
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 15 december 2021 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt, droog, windkracht 2 en circa 8 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 4,7 kilometer afstand ten zuiden van het plangebied ligt, zie figuur 5. Dit betreft het Natura 2000-gebied Ulvenhoutse Bos.

Figuur 5. Ligging plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (lichtgroen) (bron: Overzichtskaart Natura 2000-gebieden Noord-Brabant van RVO)

Effectbeoordeling

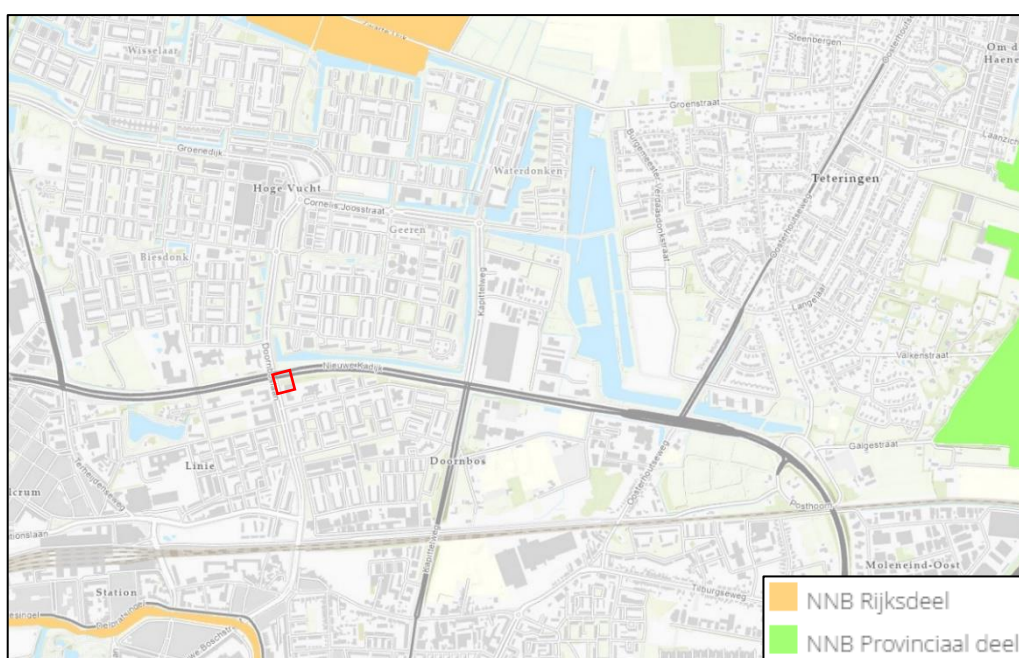
Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebied als gevolg van effecten van verdroging, versnippering mechanische en optische verstoring door licht, geluid en trilling door de voorgenomen werkzaamheden.

Ten aanzien van het aspect stikstof geldt een vrijstelling van vergunningsplicht voor de realisatiefase (bouw-, aanleg- en sloopfase). De vrijstelling geldt niet voor de gebruiksfase. Vanwege de afstand kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden in de gebruiksfase. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Noord-Brabant bestaande uit het NNB rijksdeel en het NNB provinciaal deel) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Sinds 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaart Natuurbeheerplan op de website van provincie Noord-Brabant, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNB rijksdeel en het NNB provinciaal deel. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het NNB rijksdeel ligt op circa 860 meter ten zuiden van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het NNB provinciaal deel ligt op circa 2,5 kilometer ten oosten van het plangebied. De ligging van het NNB in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 6.

Figuur 6. Ligging plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van het NNB (bron: Overzichtskaart Natuurbeheerplan van Provincie Noord-Brabant)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNB. Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en het NNB is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (4,7 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

Voor het aspect stikstof in de realisatiefase (bouw-, aanleg- en sloopfase) geldt een vrijstelling van vergunningsplicht. Vanwege de afstand kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-

gebieden optreden tijdens de gebruiksfase van het plangebied. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening.

De voorgenomen plannen hebben door de relatief grote afstand geen negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied Kartouizer anjer en kluwenklokje (beide §3.3 Wnb) zijn waargenomen. Tussen één en twee kilometer afstand van het plangebied is wolfskers (§3.3 Wnb) waargenomen.

Tijdens het veldbezoek zijn bovengenoemde beschermde soorten niet aangetroffen in het plangebied. Het veldbezoek is echter buiten het groeiseizoen van planten uitgevoerd, waardoor aanwezige beschermde planten niet zichtbaar waren. Het plangebied bestaat vrijwel geheel uit verharding (parkeerplaatsen en kantoorpand). Enkel aan de randen van het plangebied is een groenelement aanwezig in de vorm van een esdoornhaag. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat voor deze en andere beschermde plantensoorten geschikte habitats ontbreken binnen het plangebied. Op basis van bovenstaande argumenten kan het voorkomen van de beschermde vaatplanten op basis van expert judgement en het ontbreken van geschikte habitats uitgesloten worden binnen het plangebied.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Uit gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat binnen één en twee kilometer afstand van het plangebied teunisbloempijlstaart (§3.2 Wnb) is waargenomen. Tussen twee en vijf kilometer afstand tot het plangebied is grote vos (§3.3 Wnb) waargenomen.

In het plangebied ontbreken het geschikte habitat en de geschikte waardplanten voor deze en andere beschermde vlinders. In het plangebied is immers vrijwel alleen bebouwing en verharding aanwezig. Daarom is het voorkomen van beschermde vlindersoorten uitgesloten.

Libellen

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied gevlekte witsnuitlibel (§3.2 Wnb) en bosbeekjuffer (§3.3 Wnb) zijn waargenomen.

Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt het aan geschikt voortplantingshabitat voor libellen. Het voorkomen van essentieel habitat van (beschermde) libellen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komen geen beschermde kevers en weekdieren voor in de omgeving van het plangebied. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

- + Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.
- + De beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (alle §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.
- + De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan permanent oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.
- + De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Deze soort is al 50 jaar niet meer waargenomen in Nederland. Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vissoorten zijn waargenomen.

Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is het voorkomen van (beschermde) vissoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied bruine kikker en gewone pad (beide §3.3 Wnb) zijn waargenomen. Tussen één en twee kilometer afstand van het plangebied zijn bastaardkikker en kleine watersalamander (beide §3.3 Wnb) waargenomen. Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied zijn heikikker, kamsalamander, poelkikker, rugstreeppad (alle §3.2 Wnb), Alpenwatersalamander en vinpootsalamander (beide §3.3 Wnb) waargenomen.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt het aan voortplantingshabitat voor amfibieën. Het plangebied is tevens niet geschikt als land- en overwinteringshabitat. Er ontbreken geschikte schuil- en/of beschuttingsplaatsen, doordat het plangebied vrijwel geheel uit verharding bestaat. Enkel aan de randen van het plangebied is een groenelement aanwezig in de vorm van een esdoornhaag. Echter ontbreekt ondergroei, waardoor binnen het plangebied geen geschikt land- en overwinteringshabitat is voor amfibieën. Het voorkomen van (beschermde) amfibieën binnen het plangebied is zodoende uitgesloten.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied hazelworm (§3.3 Wnb) is waargenomen. Tussen twee en vijf kilometer afstand van het plangebied zijn muurhagedis (§3.2 Wnb) en levendbarende hagedis (§3.3 Wnb) waargenomen.

Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt habitat voor deze en andere reptielen door het ontbreken van geschikte warme wegkruipmogelijkheden. In het plangebied is immers vrijwel alleen bebouwing en verharding aanwezig. Het voorkomen van beschermde reptielensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.6 Vogels

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermd nest zijn waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en steenuil (alle §3.1 Wnb).

Tijdens het veldbezoek zijn in het gehele plangebied geen nesten aangetroffen. Voor vogels met een jaarrond beschermd nest biedt het plangebied geen geschikt nestgelegenheid. Binnen het plangebied is namelijk maar één boom aanwezig. De boom is niet geschikt voor bovengenoemde boombewonende soorten. Ook voor gebouwbewonende soorten, gierzwaluw, huismus, kerkuil en steenuil, biedt het plangebied geen geschikte nestgelegenheid. Het kantoorpand heeft namelijk een plat dak waar geen vogels onder kunnen broeden. Ook ontbreken geschikte openingen waar vogels tussen of onder kunnen nestelen.

De boom en haag bieden wel geschikte nestgelegenheid voor algemene vogelsoorten. Echter is tijdens het veldbezoek geen nest waargenomen binnen het plangebied.

Huismussen en algemene vogels kunnen mogelijk in de haag beschutting vinden en foerageren. Verder is het plangebied niet geschikt als foerageergebied voor vogels doordat het vrijwel geheel verhard en bebouwd is.

Effectbeoordeling

Bij het kappen en/of snoeien van de plataan en de haag gaat geschikte nestgelegenheid verloren en kunnen mogelijk nesten worden vernietigd en broedende vogels worden verstoord. Gedurende het broedseizoen zijn nesten strikt beschermd.

Als gevolg van het snoeien en verwijderen van de esdoornhaag gaat geschikt leefgebied en foerageergebied van huismussen en algemene vogels verloren. Echter, in de omgeving is voldoende alternatief leefgebied aanwezig. Na de realisatie van de voorgenomen werkzaamheden waarbij groenelementen worden toegevoegd, is het plangebied na de uitvoering van de werkzaamheden weer geschikt als leefgebied. De voorgenomen plannen hebben zodoende geen negatief effect op het leefgebied en foerageergebied van huismussen en algemene vogelsoorten.

Mitigerende maatregelen

Normaliter dient het kappen en/of snoeien van bomen en struiken uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen (broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli), om verstoring van broedgevallen of vernietiging van nesten en/of eieren te voorkomen. Echter, doordat tijdens het veldbezoek geen nesten zijn aangetroffen, kunnen de plataan en haag ook tijdens het broedseizoen worden gesnoeid en gekapt, mits er geen broedgeval aanwezig is ten tijde van de kap. Voorafgaand aan het kappen en/of snoeien van de plataan en haag binnen het

broedseizoen dient daarom eerst een controle uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige.

Indien broedgevallen uitgesloten kunnen worden, dienen de plataan en haag direct na de controle gekapt en gesnoeid te worden om te voorkomen dat alsnog een broedgeval zich vestigt. Indien tijdens de controle blijkt dat er wel een broedgeval aanwezig is, dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden na het broedseizoen.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de wijde omgeving van het plangebied.

De plataan heeft geen boomholtes, waardoor het plangebied geen geschikte verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen biedt.

Het plangebied biedt wel geschikte verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen. Het kantoorpand heeft een plat dak met een overhangend daktrim. Het daktrim sluit op enkele plaatsen niet helemaal aan, waardoor er ruimte tussen de muur en het daktrim aanwezig is, waardoor vleermuizen de spouw of binnenruimtes kunnen bereiken. Tevens zijn er openingen en gaten (inkruipmogelijkheden) in de muur van het kantoorpand, tussen de raamkozijnen en rolluiken en rondom de ingang van de regenpijp. Aanwezigheid van paar-, kraam-, zomer- en winterverblijfplaatsen is niet uit te sluiten.

Het plangebied kan onderdeel zijn van het foerageergebied van vleermuizen die binnen het plangebied, maar ook in de omgeving, verblijven.

Binnen het plangebied ontbreken geschikte lijnvormige elementen die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als (onderdeel van een) vliegroute.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: algemene spits-, woel- en ware muizen, bunzing, eekhoorn, egel en konijn (alle §3.3 Wnb). Tussen één en twee kilometer afstand van het plangebied zijn haas, hermelijn, ree, steenmarter en vos (alle §3.3 Wnb) waargenomen. Tussen twee tot vijf kilometer afstand van het plangebied zijn bever (§3.2 Wnb), boommarter, das, wezel en woelrat (alle §3.3 Wnb) waargenomen.

Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied en verblijf-, rust- en voortplantingsplaatsen voor bunzing, eekhoorn, egel, konijn, haas, hermelijn,

ree, steenmarter, vos, bever, boommarter, das, wezel en woelrat. Het ontbreekt namelijk aan kleinschalige structuren en het plangebied is vrijwel volledig verhard. Enkel aan de randen van het plangebied is een groenelement aanwezig in de vorm van een esdoornhaag. Echter ontbreekt ondergroei, waardoor binnen het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig is. Het voorkomen van bunzing, eekhoorn, egel, konijn, haas, hermelijn, ree, steenmarter, vos, bever, boommarter, das, wezel en woelrat in het plangebied is zodoende uitgesloten.

Het plangebied kan wel een onderdeel vormen van het leefgebied van algemene spits-, woel en ware muizensoorten die mogelijk onder de haag schuilen.

Effectbeoordeling

Bij de sloop van het kantoorpand is het niet uit te sluiten dat verblijfplaatsen van vleermuizen worden vernietigd. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd, het vernietigen en verstoren is een overtreding van de Wet natuurbescherming.

De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen, doordat voldoende foerageergebied beschikbaar blijft in de omgeving. Tevens is na de realisatie van de voorgenomen werkzaamheden, waarbij groenelementen worden toegevoegd, het plangebied weer geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

Door het snoeien en verwijderen van de esdoornhaag kunnen mogelijk individuen van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten worden verwond of gedood.

Mitigerende maatregelen

Nader onderzoek is noodzakelijk naar de aanwezigheid van vleermuizen in de gebouwen in het plangebied. Het onderzoek naar vleermuizen dient te worden uitgevoerd gedurende de periode 15 mei en 30 september. Bij het onderzoek ligt de focus op de gebouwbewonende soorten; gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Met dit onderzoek kan worden aangetoond of uitgesloten of vleermuizen gebruik maken van de gebouwen als verblijfplaats. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken kan worden bepaald of het werken met een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is en welke mitigerende maatregelen dan genomen dienen te worden.

Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten geldt in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. Om het niet opzettelijk verwonden en doden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de haag één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (4,7 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

Voor het aspect stikstof in de realisatiefase (bouw-, aanleg- en sloopfase) geldt een vrijstelling van vergunningsplicht. Vanwege de afstand kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden tijdens de gebruiksfase van het plangebied. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening.

De voorgenomen plannen hebben door de relatief grote afstand geen negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, vissen, amfibieën en reptielen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.4 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

De plataan en haag in het plangebied bieden geschikte nestgelegenheid voor algemene vogelsoorten. Echter is tijdens het veldbezoek geen nest waargenomen binnen het plangebied. Hierdoor kunnen de plataan en haag ook tijdens het broedseizoen worden gekapt, mits er geen broedgeval aanwezig is ten tijde van de kap. Voorafgaand aan het kappen en/of snoeien van de plataan en haag binnen het broedseizoen dient daarom eerst een controle uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige.

Indien broedgevallen uitgesloten kunnen worden, dienen de plataan en haag direct na de controle gekapt en gesnoeid te worden om te voorkomen dat alsnog een broedgeval zich vestigt. Indien tijdens de controle blijkt dat er wel een broedgeval aanwezig is, dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden na het broedseizoen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli.

De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op het leefgebied en foerageergebied van huismussen en algemene vogelsoorten, doordat voldoende leefgebied beschikbaar blijft in de omgeving. Tevens is na de realisatie van de voorgenomen werkzaamheden, waarbij groenelementen worden toegevoegd, het plangebied weer geschikt als leefgebied en foerageergebied voor huismussen en algemene vogelsoorten.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Bij de sloop van het kantoorpand is het niet uit te sluiten dat verblijfplaatsen van vleermuizen worden vernietigd. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Het vernietigen en verstoren is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Nader onderzoek is noodzakelijk om de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de gebouwen in het plangebied aan te tonen. Het onderzoek naar vleermuizen dient te worden uitgevoerd gedurende de periode 15 mei en 30 september. Bij het onderzoek ligt de focus op de gebouwbewonende soorten; gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen, doordat voldoende foerageergebied beschikbaar blijft in de omgeving. Tevens is na de realisatie van de voorgenomen werkzaamheden, waarbij groenelementen worden toegevoegd, het plangebied weer geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Door het snoeien en verwijderen van de esdoornhaag kunnen mogelijk individuen van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten worden verwond of gedood. Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten geldt in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. Om het opzettelijk verwonden of doden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de haag één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Snoeien en kappen wanneer geen broedgeval aanwezig is en na controle door ecologisch deskundige gedurende het broedseizoen
Huismus	§3.1 Wnb (nest jaarrond beschermd)	Leefgebied en foerageergebied	Nee	-	-
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Leefgebied en foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek laten uitvoeren
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Foerageergebied	Nee	-	-

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Algemene spits-, woel- en ware muizen en egels	§3.3 Wnb	(Onderdeel van) Leefgebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	Voldoen aan zorgplicht; bij het snoeien en verwijderen van haag één kant op werken

5.3 Advies en aanbevelingen

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming, mits:

1. snoeien en kappen van plataan en haag indien geen broedgeval aanwezig is en na controle door een ecologisch deskundige gedurende het broedseizoen;
2. nader onderzoek wordt uitgevoerd naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen;
3. met het oog op de zorgplicht dient bij het verwijderen van de haag één kant op gewerkt te worden, zodat aanwezige grondgebonden zoogdieren kunnen vluchten.

5.4 Gevolgen voor (het tijdspad van) de voorgenomen plannen

Nader onderzoek

- + Het onderzoek naar vleermuizen dient te worden uitgevoerd tussen 15 mei en 30 september.

Ontheffing Wet natuurbescherming

- + Indien verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in het kantoorpand dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij provincie Noord-Brabant.
- + De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond. De gemeente of Omgevingsdienst heeft 26 weken nodig om uw vergunning in orde te maken, gerekend vanaf het moment dat u uw aanvraag heeft ingestuurd. Als u niet alle gevraagde informatie bij uw aanvraag meestuur, duurt de afhandeling langer.
- + Voor het aanvragen van een ontheffing dient een mitigatieplan/activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van de verblijfplaatsen van de beschermde soort(en).
- + Daarnaast dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om een ontheffing te kunnen verkrijgen indien noodzakelijk.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, [Natura 2000-overzichtskaart \(rvo.nl\)](http://rvo.nl), 17-12-2021
- + Natuurnetwerk Nederland, [Natuurbeheerplan \(arcgis.com\)](http://arcgis.com), 17-12-2021
- + NDFF - 22-12-2021 14:31:18
- + www.eis-nederland.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 2 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 2. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het

beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.